

Timo Suhonen sd ym.

Keskustelualoite ostovoiman kehittämisestä

Eduskunnan puhemiehelle

Ostovoima tarkoittaa taloustieteessä sitä, kuinka paljon hyödykkeitä käytettävissä olevalla tuloilla voi ostaa. Kuluttajien ostovoima kasvaa, kun tulojen kasvu ylittää hintojen nousun. Ostovoima laskee, jos hinnat nousevat mutta tulot pysyvät ennallaan. Ostovoiman kehitykseen vaikuttavia tekijöitä ovat muun muassa inflaatio, lainojen korot sekä energian ja elintarvikkeiden hintojen kehitys.

Ostovoimalla on iso vaikutus kansalaisten arjessa. Jos olet palkansaaja, saat tehdyistä töistä korvauksen rahallisena korvauksena eli palkkana. Palkan suuruudesta riippuu, kuinka suuren osan tuloista voit käyttää kulutukseen eli tavaroiden ja palvelujen ostoon ja kuinka suuren osan voit siirtää säästöön tulevaa tarvetta varten. Kotitalouden tulot voivat palkan lisäksi tai palkan sijaan muodostua myös erilaisista tulonsiirroista.

Viime hallituskauden tapahtumat, globaali koronavirüs ja Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan, tekivät ison loven kotimaiseen ostovoimaan. Venäjän aloittama sota nosti varsinkin energian hintaa, mikä näkyi suoraan muun muassa elintarvikkeiden hinnoissa kuluttajilla. Inflaatio pysyi korkealla Suomessa vuosina 2022—2023. Ilman näitä ulkoisia vaikutuksia kotimaisen ostovoiman notkahdus olisi jäänyt tapahtumatta.

Suomalaisten palkansaajien ansiot kasvoivat tuntuvasti vuoden 2025 viimeisellä vuosineljänneksellä ja myös vuositasolla. Tilastokeskuksen mukaan kokoaikaisten palkansaajien säännöllisen työajan nimellisansioiden kasvua kuvaava ansiotasoindeksi vahvistui ennakkotietojen mukaan loka—joulukuussa 3,5 prosenttia vuoden 2024 vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Myös reaalin ansiotaso eli ostovoima nousi samalla ajanjaksolla 3,5 prosenttia, koska kuluttajahinnat olivat viimeisellä neljänneksellä samalla tasolla kuin vuotta aiemmin. Ostovoimakuoppa, jota palkankorotuksilla on yritetty kuroa umpeen, onkin mahdollisesti täyttymässä selkeästi nopeammin kuin vielä alkuvuodesta odotettiin.

Ostovoiman kehittämisellä on iso merkitys kansalaisten arjessa. Ostovoiman parantuminen turvaa ja säilyttää kansalaisten pärjäämisen arjessa. Sillä on vaikutuksensa lapsiperheiden pärjäämiseen ja toimeentuloon, ja varsinkin sillä on iso vaikutuksensa pienituloisten selviytymiseen arjessa, kun elinkustannukset jatkavat edelleen nousuaan ja ovat korkealla tasolla käytettävien tuloihin nähden.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

Keskustelualoite KA 5/2026 vp

että eduskunta käy ajankohtaiskeskustelun ostovoiman kehittämisestä.

Keskustelualoite KA 5/2026 vp

Helsingissä 20.3.2026

Timo Suhonen sd
Lauri Lyly sd
Piritta Rantanen sd
Tuomas Kettunen kesk
Fatim Diarra vihr
Olga Oinas-Panuma kesk
Kim Berg sd
Timo Furuholm vas
Jessi Jokelainen vas
Juha Viitala sd
Pinja Perholehto sd
Mikko Polvinen kesk
Vesa Kallio kesk
Marko Kilpi kok
Juho Eerola ps
Anne Rintamäki ps
Kaisa Garedeu ps
Pia Sillanpää ps
Minna Reijonen ps
Juha Mäenpää ps
Paula Werning sd
Tuula Väättäinen sd
Tuula Haatainen sd
Aki Lindén sd
Ville Skinnari sd
Nasima Razmyar sd
Johanna Ojala-Niemelä sd
Ville Merinen sd
Helena Marttila sd
Niina Malm sd
Kimmo Kiljunen sd
Jani Kokko sd
Johannes Koskinen sd
Suna Kymäläinen sd
Lotta Hamari sd
Johan Kvarnström sd
Mika Kari sd
Marko Asell sd
Riitta Kaarisalo sd
Pia Hiltunen sd
Saku Nikkanen sd
Hanna Laine-Nousimaa sd
Pia Viitanen sd
Ritva Elomaa ps